



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури

*Про розгляд законопроекту
за реєстр. № 4258 від 23.10.2020*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на своєму засіданні 3 лютого 2021 року (протокол № 77) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект Закону України «Про мультимодальні перевезення» (реєстр. № 4258 від 23.10.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, і повідомляє наступне.

Законопроектом визначаються правові та організаційні засади мультимодальних перевезень вантажів в Україні, засади державного регулювання та напрями державної підтримки такого виду перевезень, врегульовуються відносини між учасниками мультимодальних перевезень із визначенням їх прав, обов'язків та відповідальності. Разом з тим, законопроектом вносяться окремі зміни та доповнення до таких нормативно-правових актів як: Кодекс торговельного мореплавства України, Земельний кодекс України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України «Про транспорт», Закон України «Про залізничний транспорт», Закон України «Про автомобільні дороги», Закон України «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України» та Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

У пояснювальній записці до цього законопроекту, підготовленій Міністерством інфраструктури України (далі – Мінінфраструктури), зазначається, що реалізація положень законопроекту не потребуватиме фінансового забезпечення за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

Однак, слід зазначити, що у законопроекті до напрямів державної підтримки мультимодальних перевезень віднесено такі, реалізація яких /враховуючи існуючі форми державної допомоги, визначені статтею 4 Закону України «Про державну

допомогу суб'єктам господарювання»/ потребуватиме залучення додаткових бюджетних коштів. У першу чергу це:

сприяння розвитку мультимодальних перевезень, транспортно-логістичної інфраструктури, зокрема, шляхом затвердження відповідних державних програм;

створення умов для розвитку державно-приватного партнерства;

надання державної допомоги для будівництва та облаштування мультимодальних терміналів, надання послуг мультимодальних перевезень відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»;

інші заходи надання державної підтримки комбінованих перевезень у спосіб та обсягах, передбачених законодавством України (*стаття 6 законопроекту*).

В експертному висновку Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) (*копія додається*) зазначається, що за інформацією Мінінфраструктури реалізація вищезазначеного положення законопроекту передбачає розробку програми державної допомоги з метою підтримки малого та середнього бізнесу, розвитку мультимодальних перевезень та транспортно-логістичної інфраструктури для забезпечення розвитку регіонів, при чому на даному етапі конкретні кроки її надання не передбачаються. Відповідні заходи будуть визначені безпосередньо у програмах державної допомоги, розроблення яких буде здійснюватися після прийняття Закону. Крім того, погодження зазначених документів буде проходити з центральними органами виконавчої влади відповідно до законодавства України.

При цьому, у державному бюджеті на 2021 рік видатки на реалізацію програм державної допомоги для суб'єктів господарювання у сфері мультимодальних перевезень не передбачені. З огляду на зазначене, Мінфін відмічає, що реалізація положень статті 6 законопроекту має здійснюватися у межах наявного фінансового ресурсу Мінінфраструктури.

Серед іншого суб'єктом законодавчої ініціативи пропонується внесення змін до частин першої та другої статті 6 Закону України «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України» (*підпункт 7 пункту 2 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту*), що передбачають звільнення від сплати єдиного збору за здійснення заходів офіційного контролю (у тому числі у формі попереднього документального контролю) автомобільних транспортних засобів, контейнерів та залізничних вагонів, які перетинають державний кордон України без вантажів. При цьому, для автомобільних транспортних засобів без автомобіля або без тягача, які при мультимодальних перевезеннях перетинають державний кордон України залізничним транспортом, ставка єдиного збору за здійснення визначеного цим Законом контролю встановлюється за кожну одиницю автомобільних

транспортних засобів у розмірі ставки, визначеної у статті 5 цього Закону для контейнера (*тобто 4 євро за одиницю транспортного засобу*).

Відтак, реалізація вказаних вище положень законопроекту призведе до втрат доходів державного бюджету, оскільки відповідно до статті 3 Закону України «Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску (пунктах контролю) через державний кордон України» єдиний збір у повному обсязі перераховується до державного бюджету.

Також шляхом внесення змін до частини другої статті 29 Закону України «Про автомобільні дороги» законопроектом передбачається звільнення від плати за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування автомобільних транспортних засобів, що здійснюють комбіновані перевезення вантажів, із знімними кузовами, призначених для перевезення вантажів, максимальна допустима маса яких перевищує 12 тон (*підпункт 9 пункту 2 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту*).

Належить відмітити, що відповідно до пункту 6 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні є одним із джерел формування доходів спеціального фонду державного бюджету, а саме державного дорожнього фонду і, у свою чергу, такі кошти використовуються за напрямками, визначеними частиною третьою статті 24-2 Кодексу.

Слід врахувати, що відповідно до положень частин третьої та восьмої статті 13, частини четвертої статті 23, частини другої статті 48 Кодексу та згідно із Порядком складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (зі змінами), витрати спеціального фонду бюджету мають постійне бюджетне призначення, яке дає право провадити їх виключно в межах і за рахунок фактичних надходжень спеціального фонду бюджету.

Враховуючи вищезазначене, реалізація пропозиції, викладеної у підпункті 9 пункту 2 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту, матиме наслідком зменшення доходів державного дорожнього фонду і відповідно витрат, що здійснюються за рахунок коштів цього фонду.

Водночас, Мінфін зауважує, що за інформацією Мінінфраструктури, на цей час неможливо розрахувати показники впливу на бюджет передбаченого законопроектом звільнення автомобільних транспортних засобів, що здійснюють комбіновані перевезення вантажів, від плати за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування, у зв'язку з відсутністю нормативно-правового акта, який регулює ставки та порядок сплати за користування платними автомобільними дорогами. Таким чином, у поточному бюджетному періоді

надходження плати за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування не очікується.

Слід наголосити, що всупереч вимогам частини першої статті 27 Кодексу та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктами права законодавчої ініціативи до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, не подано належного фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету, що унеможливило визначення орієнтовного обсягу потреби у додаткових коштах державного бюджету. Про невиконання вказаних норм зауважує також Мінфін.

Загалом Мінфін зазначає, що такий законопроект може бути розглянутий Верховною Радою України у разі урахування зауважень та пропозицій, наведених у експертному висновку до нього.

Щодо терміну набрання чинності відповідним законом, то відповідно до вимог частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються не пізніше 15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку планового бюджетного періоду, якщо ж ці Закони України або їх окремі положення приймаються після 15 липня року, що передує плановому – вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект Закону України «Про мультимодальні перевезення» (реєстр. № 4258 від 23.10.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, матиме вплив на показники бюджету (потребуватиме витрат державного та місцевих бюджетів на надання державної підтримки мультимодальних перевезень, призведе до втрат доходів державного бюджету, а також зменшуватиме надходження державного дорожнього фонду і відповідно витрати цього фонду). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Додаток: на 3 арк.

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов



СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/9-2021/31722 від 04.02.2021

